

## Wdrażanie strategii makroregionalnych UE

Jednym z głównych instrumentów UE na rzecz wspierania europejskiej współpracy terytorialnej są strategie makroregionalne, które łączą regiony w państwach członkowskich i państwach trzecich borykające się z podobnymi wyzwaniami. Strategie makroregionalne różnią się od siebie pod względem zaangażowanych państw lub zakresu ich założeń politycznych, ale wszystkie mają jeden wspólny cel: zapewnienie skoordynowanego podejścia do problemów, z którymi najlepiej można sobie poradzić wspólnie. Podczas sesji plenarnej w styczniu Parlament ma przeprowadzić dyskusję na temat sprawozdania z własnej inicjatywy w sprawie wdrażania strategii makroregionalnych.

### Kontekst

Zgodnie z zasadą „trzech nie” przewidującą, że strategie makroregionalne nie powinny wymagać żadnych nowych funduszy UE, żadnych dodatkowych struktur UE ani nowych przepisów UE, strategie te stanowią ramy, w obrębie których państwa z tego samego obszaru geograficznego mogą dzielić się zasobami w celu podejmowania działań w kwestiach dotyczących ochrony przyrody lub transportu, gdzie współpraca przynosi korzyści wszystkim zaangażowanym. Opracowana w 2009 r. pierwsza unijna strategia makroregionalna – [strategia Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego](#) – była wzorem dla następnych trzech strategii: [strategii na rzecz regionu Dunaju](#), [strategii na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego](#) oraz [strategii na rzecz regionu alpejskiego](#). W strategiach makroregionalnych uczestniczy obecnie 19 państw członkowskich i osiem państw trzecich. Ta forma współpracy jest mocno osadzona w ramach instytucjonalnych UE, a wzmocniło ją dodatkowo zobowiązanie państw członkowskich do uwzględniania strategii makroregionalnych w programowaniu funduszy strukturalnych na lata 2014–2020.

### Ocena strategii makroregionalnych

W [sprawozdaniu](#) Komisji Europejskiej z grudnia 2016 r. zawierającym ogólną ocenę współpracy makroregionalnej oraz uwagi szczegółowe dotyczące poszczególnych strategii stwierdzono, że strategie makroregionalne wzmocniły współpracę w niektórych obszarach polityki i stworzyły powiązania z krajami spoza UE, a zarazem podkreślono, że projekty wymagają większej koordynacji, jeżeli mają przynieść rezultaty. Jeśli chodzi o zarządzanie, zwrócono uwagę na takie wyzwania jak stworzenie sprawnych struktur koordynacji i współpracy oraz zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych i finansowych. W sprawozdaniu podkreślono też potrzebę przejrzystego systemu monitorowania, którego podstawą będą działania ukierunkowane na wyniki. W [opinii](#) Komitetu Regionów z dnia 30 listopada 2017 r. położono nacisk na rolę strategii makroregionalnych we wspieraniu przeciwdziałania zmianie klimatu w szczególnie zagrożonych regionach, podkreślono, że wielu strategiom makroregionalnym nadal brakuje podmiotowości, i poparto zastąpienie zasady „trzech nie” zasadą „trzech tak”, aby poprawić wykorzystanie obowiązujących przepisów, instytucji i finansowania, a ponadto podkreślono potrzebę wzmocnienia zarządzania. Zainteresowane strony zwracają też uwagę na przeszkody – podczas zorganizowanych w 2017 r. w PE [warsztatów](#) określono dokładnie różnice we wdrażaniu zasad w poszczególnych krajach – i zbyt skomplikowany charakter systemu makroregionalnego, a partnerzy w ramach strategii makroregionalnych podkreślają, że często brak jest powiązania między tymi strategiami a instrumentami finansowania. Kwestia ta pojawia się również w [sprawozdaniu](#) Interact z 2017 r., w którym odnotowano utrzymujące się problemy z zakresem, w jakim strategii są uwzględniane w programach finansowania UE, a ponadto ograniczone zaangażowanie zainteresowanych stron podczas ich wdrażania.



## Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W [sprawozdaniu](#) przyjętym przez parlamentarną Komisję Rozwoju Regionalnego (REGI) w dniu 23 listopada 2017 r. stwierdzono, że strategie makroregionalne stanowią cenny i innowacyjny wkład w transgraniczną i wielopoziomową współpracę międzysektorową w Europie, a jednocześnie uznano, że nadal istnieją problemy w takich obszarach jak zaangażowanie, odpowiedzialność, zasoby oraz sprawowanie rządów. Wezwano w nim do lepszej koordynacji i partnerstw między poszczególnymi podmiotami i strategiami politycznymi na poziomie regionalnym i krajowym, a ponadto podkreślono znaczenie zapewnienia właściwym organom krajowym i regionalnym dostatecznych zasobów kadrowych oraz zdolności administracyjnych. W sprawozdaniu stwierdzono, że uproszczenie funduszy i procedur ich wykorzystywania w strategiach makroregionalnych zwiększyłoby ich skuteczność, a także zwrócono uwagę, że konieczne jest większe ukierunkowanie na wyniki.

Sprawozdanie z własnej inicjatywy: [2017/2040 \(INI\)](#); Komisja przedmiotowo właściwa: REGI; Sprawozdawca: Andrea Cozzolino (S&D, Włochy)